

6. SEPTEMBER 1945.

Po ironični usodnosti zgodovinskih presnavljanj, ki so zadnja leta zahtevala od slehernega naroda toliko strašnih in nenadomestljivih žrtv za odkup miru, iz katerega naj bi zrštel nov svet politične in družabne pravde in pravičnosti, so begunska taborišča in taborišča vojnih ujetnikov in druga zatočišča naših rojakov - v tujini edina mesta, kjer morejo tisti naši sonarodnjaki, ki se - verujoč v svobodo političnega mišljenja - izrekajo za zvestobo kralju, brez navarnosti za svojo osebo na zunaj izraziti čustva in misli, ki jih prevzemajo ob rojstnem dnevu kralja Petra II.

Če človek ne bi verjel v doslednji smisel zgodovine in idejno bistvo pravkar minule vojne, ki naj bi pomedla z vsakim nasiljem nad narodi in posamezniki, bi moral že večigled tega dejstva zelo skeptično gledati na plodove svobode porajajočega se miru. Zakaj, če je morala doba političnega in družabnega nasilja po prvi svetovni vojni utoniti v tolikšnem morju človeške krvi in se razbliniti v joku toliko milijonov osirotelih otrok druge svetovne vojne, bi bilo nasprotno zgodovinski nujnosti in zdravemu razumu, ako bi se na grobiščih te dobe razbohotil slični strupeni plevel nasilja, kakor ga doživljajo naši rojaki v domovini in zaradi katerega trpimo mi v tujini.

NA POZIV KRALJA PETRA II. Slovenci smo skupaj z drugimi jugoslovanskimi narodi rodi pomladi leta 1941. dali na poziv mladega kralja Petra II. svoje sile na razpolaganje vojnemu dogajanju, da bi bili priča ležni dobrin nove dobe. Peščica dobro plačanih komunističnih izzivačev takrat z neumorno propagando, ščuvanjem, izpodjedanjem in dejanskim lotovanjem uspela izpodkopati ugled naše oborožene sile, da si je po dobro premišljenem načrtu že v naprej pripravila moralno in politično orožje proti tistim, ki jih je pozneje - vsled okupacije nemočne - pregazila z lažnim oglušujočim kričanjem v svet, z jeguljasto spolzkim cinizmom in z najbolj krvavim nasiljem, kar edino predstavlja uspešno orožje za uveljavitev komunistične politične in družabne zablode. - Peščica komunistov, ki jim zavestno in prostovoljno ni sledilo niti 5% prebivalstva Jugoslavije - v Sloveniji še toliko ne! - v brk bistvu novega miru, v brk vsem obveznostim udeležencev zavezniških naporov s krvavim nasiljem postavila svoje dogme bodočnosti in svoje definicije svoboščin.

Samo tako je mogoče, da so naša zatočišča v tujini edina mesta, kjer kralju zvesti sonarodnjaki lahko tudi na zunaj proslavljajo kraljev rojstni dan.

ZAKAJ BITI ZA KRALJA - ZLOČIN? Ni predmet našega razmišljanja za 6. sept. 1945. agitacija v prid kralju Petru II., ker si bo s svojim bolj ali manj odločnim in uspešnim nastopom proti komunističnemu nasilju in za pravice svojih rojakov, ki so na njegov poziv stopili med borce za novo dobo, pridobil odgovorno količino simpatij sam! Zadosti velik račun smo plačali za komunistično in druge agitacije! Vsak Slovenec, ki zaradi tega trpi doma ali v tujini, sedaj uravnanva svoja čustva po lastnem razumskem zaključku in iz njega izhajajočem prepričanju. Toda rojstni dan tistega, na čigar poziv smo dali svoje žrtve za svobodo in zmago novega reda, ki hoče biti pravičen, nam daje priložnost, da skušamo zaščititi pred nasiljem prav zdrav razum in logično nujnost.

Če smo si z vsemi narodi sveta - tudi s peščico komunističnih oblastnikov v domovini - edini v tem, da se predvojna doba s svojimi političnimi in družabnimi krivicami za nobeno ceno ne sme več povrniti, zdrav človekov razum še dolgo ne najde nobenega pametnega razloga zato, da je treba opredelitev za kralja kot neko izključno zlo zatreti tudi z največjim nasiljem. Da to ni nujno, nam je najboljši živi dokaz matica

človečanskih svoboščin Velika Britanija, ki je z volilno zmago socialistov prav zadnje čase doživela naravnost revolucionarne preobrazbe v svoji družabni, politični in gospodarski tradiciji. In to celo preko ust kralja, ki je pred novim parlamentom prebral načrte nove vlade.

EDINO VLADARSKO DEJANJE KRALJA PETRA II. Tudi sama oseba kralja Petra II. po zdravem razumu ne more biti mujni razlog za opravičitev nasilja proti opredelitvi za kralja. saj smo vendar na njegov poziv stopili v vojno na strani narodov, ki jih je vodila na bojno polje za novo dobo politične in družabne pravičnosti Vel. Britanija, vzor priznavanja svoboščin civiliziranega človeštva. To je bilo v vladanju mladega kralja edino vladarsko dejanje, ki ga je opravil nad svojimi narodi. Če je ta doba sedaj zares nastopila, se mu torej to vladarske dejanje lahko šteje samo v dobro.

OSVOBODILNI BOJ BI BIL USPEŠNEJSI. Tudi osvobodilni boj med okupacijo bi v kraljevem imenu brez tako ogromnih žrtev v moralnem, krvnem in materialnem pogledu tekel uspešno, če ne bi komunisti razbili naše nacionalne enotnosti in discipline in skočili narodu v hrbet. Ne bi bilo stvari, ki so nas kompromitirale v svetu, če ne bi peščica plačanih komunističnih izzivačev cinično izrabila prav okupacije za krvavo komunistično revolucijo, zavito v ornat osvobodilnega boja. Šele tedaj bi lahko naš narod objektivno klasificiral napore svojih sil - tudi komunistov. Tedaj pa bi naš narod danes tudi v domovini lahko zares svobodno proslavljal ali ne proslavljal kraljev rojstni dan po kraljevem dejanskem zasluženju.

ZAGOVORNIK DOSLEDENE PROTIKOMUNISTIČNE USMERJENOSTI. Ker pa je danes kralj Peter II. voščigled nasilja peščice izključno komunističnih oblastnikov v domovini, ki so mu zabranili povratek, še preden se je narod zares svobodno odločil zanj ali proti njemu, prav tako begunec brez doma kot mi, ker smo priča vsakdanjih ogabnih krivičnih napadov nanj, napadov, ki gredo preko vsakega običajnega človeškega dostojanstva, je mujno postal eden izmed kričečih dokazov samozvanega komunističnega nasilja in s tem upoštevanja vredni zagovornik načelno dosledne protikomunistične usmerjenosti slovenskega naroda.

Navzlic ironiji svoje usode smo prepričani o doslednosti zgodovinskega razvoja, ki mora po tej vojni človeštvo pripeljati zaradi ogromnih žrtev v novo dobo prave svobode, ko bo vsak človek lahko neovirano izpovedoval in deloval za svoje moralno opravičljivo prepričanje.

Takrat bo mujno konec tudi komunističnega blodnega nasilja!

Takrat bodo tisti, ki po svojem svobodnem naziranju hočejo ostati kralju zvesti, lahko tudi doma v zares svobodnem opredeljevanju izrazili to, kar jim je za 6. september 1945. mogoče samo v tujini:

Z i v e l k r a l j !

KAJ PIŠEJO MOSKOVSKA "IZVESTIJA"?

Mednarodni opazovalec Izvestij piše 31.VIII.(Po Primorskem dnevniku z dne 1.IX.):

"Nekateri francoski listi, ki se nazivajo za levičarske in celo za socialistične, kakor n.pr. "Populaire", ponavljajo lažnjivo propagando o "totalitarnih režimih" v Južnovzhodni Evropi. "Populaire" je zavzel pozo učitelja in skušal razložiti, kaj je demokracija in kaj je farsa demokracije. Če hoče "Populair" iskreno braniti interese demokracije, zakaj potem ne začneja, kot pravijo Angleži z dobroteljnostjo doma in se ne bori, da bi bile uresničene zahteve ljudstva, posebno glede preloma s Francoskom.

Neki drugi francoski list "Epoque", vzbujen od slabih vzgledov

je šel celo še dalje. Zakrknjeno ponavlja Goebbelsove laži in uživa v vsakem obrekovanju, ki prihaja iz najtemnejših virov. Povzdiguje v nebo generala Mihajloviča, nemškega agenta in vojnega zločinca, ki je izdal ne samo Jugoslavijo, ampak tudi vse Združene narode. List "Epoque" dela veliko reklamo delovanju hrvaškega izdajalca Mačka, List poroča, da potuje Maček v diplomatskih misijah med Londonom in Parizom.

Postavlja se vprašanje: V čigavem interesu skušajo oživiti politične mrtvece? Podpora, ki jo nudi list "Epoque" Mihajloviču in drugim izdajalcem, ni slučajna. List je nezadovoljen z odločitvami, ki so bile sprejete v Teheranu, Jalti in Potsdamu. Na nesrečo ni list "Epoque" osamljen.

Taka akcija propalih politikov, pa naj bo še tako zaničevanje vredna, dobi gotovo važnost z ozirom na one koncepcije zunanje politike, ki se še vedno godijo v gotovih francoskih krogih. Mislimo na načrte o "Zapadnem bloku", ki jih list "Populaire" vneta zagovarja, prav tako nekateri drugi listi.

Navadno je govoričenje o "Zapadnem bloku" spremljano od množice zelo sladkih besed o skupnosti interesov zapadnih demokracij, itd. Toda pariški gospodarski tednik "Vie Française" odkriva pravi pomen teh mnogih fraz. List odkrito poziva države zapadne Evrope naj se "združijo", ker gradi Sovjetska zveza kakor oni trdijo, kitajski zid od Baltskega do Jadranskega morja, preko katerega ne bo mogoč prehod za trgovino in zapadno miselnost. Taka bedasta in reakcionarna "politika" se seveda protivi interesom francoskega ljudstva, ki te "politike" gotovo ne bo odobrilo.

DEMOKRACIJA IN "DEMOKRACIJA"

V Trstu izhajata dva slovenska lista: "Glas zaveznikov", ki ga izdajajo Angleži, in "Primorski dnevnik", glasilo OF za slovensko Primorje. Oba lista sta zelo borbena razpoločena drug proti drugemu. "Primorski dnevnik" je naravnost nesramno strupen proti svojemu tekmeču in zapadnim zaveznikom, katere predstavlja. Dne 1. t.m. n.pr. piše v uvodniku med drugim tole:

"Ne moremo razumeti, kako prihajajo predstavniki Zvezne vojaške uprave do zaključka, da proglašajo naše narodne oblasti za predstavnike neznatne manjšine. Kaj se še vedno niso potrudili prepričati se, kako si je narod v času krvave borbe proti okupatorju, pod najtežjimi pogoji pod stalno grozečo smrtno nevarnostjo sam izvolil svoje narodne predstavnike na svobodnih volitvah? Ni ljudstvo krivo, če mora na množičnih protestnih zborovanjih, štrajkih in z vsemi drugimi legalnimi sredstvi samobrambe, dajati izraza svojemu upravičenemu ogorčenju nad takim postopanjem Zavezniške vojaške uprave.

Predstavniki ZVU pozabljajo, da se ne nahajajo na sovražnem okupiranem ozemlju, ampak na teritoriju borcev, ki so jih njihove vlade priznale kot vojskujočo se stranko, pri katerih so imeli svoje vojne zastopnike.

Članek "stvarnost britanske zun. politike" v Glasu zaveznikov od 27. in 28. avg. proglašja kot glavno politično nalogo v naši pokrajini, stvarno in duševno razorožitev, ki zahteva izvestno zdravljenje duševnega ozračja od zastrupitve, ki je baje nastala tekom narodno-osvobodilne borbe. Ta zastrupitev ni prevzela po mišljenju zavezniškega glasila samo partizane, ampak je zajela baje celo zavezniške častnike, ki so bili dodeljeni partizanom, tako, da jim sedaj otežuje vrnitev v normalno življenje v gospodarskem, v socialnem, verskem in celo spolno-moralnem pogledu. Prepuščamo tem častnikom samim, da odgovore na to gorostasno trditev.

Tudi za trditev, da je naša narodno - osvobodilna borba samo izraz otroškega romanticizma, nimamo odgovora.

Zeleli pa bi, da se Glas zaveznikov kot informativno glasilo omejuje zgolj na informativno službo (kamor spadajo seveda tudi in-

formacije o baje nesmrtnih osnovah angleške demokracije), nikakor pa ne moremo dopustiti notranjepolitične in upravne ureditve našega ljudstva odločal kdo drugi kakor primorsko ljudstvo samo in to tembolj, ker mi je do danes v Glasu zaveznikov opevana demokracija, poznana, žal, samo v obliki demokracije št.11".

SAD NESEBIČNE POŽRTOVALNOSTI

Včeraj so se na slovenski begunski gimnaziji v Lienzu končali viš. tečajni izpiti in danes imajo tam slovesen zaključek šolskega leta. Nimamo še v rokah statistike o šolskih uspehih, zato še ne moremo presoditi, koliko našim dijakom in dijakinjam je ta gimnazija rešila leto in jim omogočila nadaljni študij. Ko statistiko prejmemo, jo bomo objavili.

Eno pa moramo že danes pred vso našo slovensko begunsko javnostjo pribiti: Uspehi lienske begunske gimnazije so sad nesebične požrtvovalnosti g. ravnatelja Marka Bajuka in idealnih gg. profesorjev, ki so razumeli, kaj je njihova narodna dolžnost, in se odrekli svojim osebnim koristim, da so se žrtvovali za našo dijaško mladino. Poznamo slovenske inteligente, med njimi tudi gimnazijske profesorje, ki so si znali izven taborišč poiskati udobnih stanovanj in drugih ugodnosti, in ki, nemeneč se za potrebe celote, poznajo le sebe. Tudi profesorji, ki so poučevali na begunski gimnaziji, bi si bili lahko poiskali kje drugje udobnejših mest ali pa bi vsaj v taborišču lahko živeli v brezdelju in miru. Pa je kakšen izmed njih prišel v taborišče prav zato, ker je uvidel, da je tu njegova pomoč potrebna.

Kar pišemo o gimnazijskih profesorjih, velja v polni meri tudi o ljudskošolskih učiteljih in učiteljicah, ki se po vseh naših taboriščih s tako ljubeznijo žrtvujejo za našo mladino v šoli in izven nje. Lep napredek naše begunske mladine je sad njihove nesebične požrtvovalnosti, zakar jim bo hvaležna ne samo mladina, ki je njihove pomoči deležna, marveč ves narod, ker so v tako težkih časih reševali njegovo bodočnost: mladino.

KAJ JE SSSR PREJELA OD USA.
Predsednik Truman je dal 31.avg. poročilo, koliko je USA prispevala zavezniški zmagi nad Nemčijo in Japonsko. Med drugim je rekel: "Na račun zakona o posoji in zakupu je dobila Sovjetska zveza blaga v vrednosti 9 milijard dolarjev, 49% poslanega gradiva je bilo strelivo za sovjetsko vojsko. Po zakonu o posoji in zakupu je dobila Sovjetska zveza 7.000 letal, 3.200 lahkih tankov, 2.200 avtomobilov za topništvo, 52.000 "je-pov", 763.000 avtomobilov in 35.000 motornih koles. Vsa ta sredstva so povečala mobilnost in ofenzivno silo sovjetskih armad. Amerika je tudi pomagala Sovj.Zvezi pri prevažanju industrijskih naprav proti vzhodu, ko so Nemci ogražali jugozahodno Rusijo. Združene države so dobavile tudi velike količine strojev in orodja ter poljedelskih strojev, v vrednosti preko 20 milijonov dolarjev in drugih tovrstnih potrebščin v vrednosti 35 milijonov dolarjev.

Protivrednost, ki jo je dala Sovjetska zveza Združenim državam za dobavo po zakonu o posoji in zakupu je znašala do konca aprila 1945 samo dva milijona dolarjev."

OSSERVATORE ROMANO O KOMUNIZMU NA SLOVENSKEM. Pred kratkim je objavilo vatikansko glasilo Osservatore Romano daljši članek o divjanju komunizma na Slovenskem in o odporu vsega naroda proti njemu. Članek, ki popolnoma zagovarja naše pravilno postopanje, gotovo ne bo ostal neopažen v mednarodnem svetu.

IZ ITALIJE PRIHAJAJO VESTI, da nameravajo vse jugoslovanske begunce, ki se nahajajo v Italiji, polagoma skoncentrirati proti jugu Italije.

MLADIČI NA VOLIŠČU. Lj.pr.10. VIII.str.4: "Na volišče so prišli tudi vojaki.Neka gospa je pokazala mladega vojaka in dejala, da tak "mladič" še ne bo znal po svoji pameti izbrati najboljših. Na to se je oglasila starejša ženska: "Če se je znal pred 2 leti odločiti za partizane bo znal tudi voliti."